

UCHWAŁA NR 19/202/15
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
z dnia 24 lutego 2015 roku

**w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z realizacji Rocznej Programu Działalności
Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2014 rok**

Na podstawie art. 3 ust. 3, art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2013 r., 474), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się sprawozdanie z realizacji Rocznej Programu Działalności Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za 2014 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WZ. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Romuald Gawlik
ROMUALD GAWLIK
WICEMARSZAŁEK

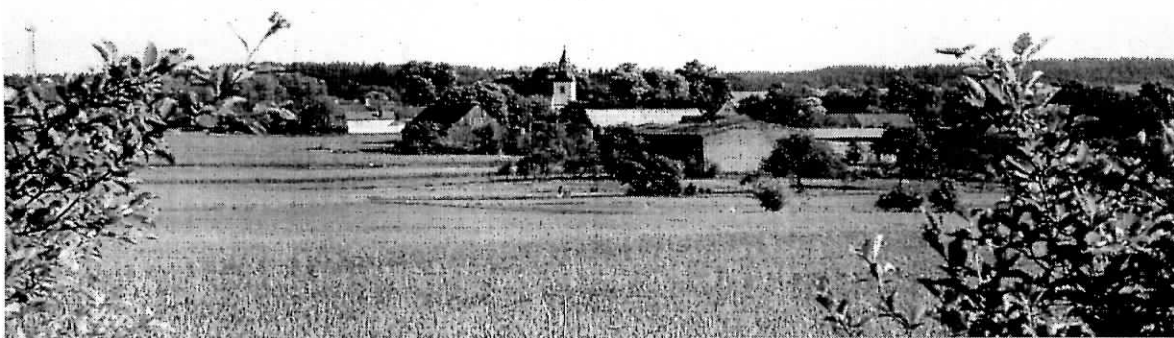
Stwierdzam zgodność
z projektem uchwały
ZASTĘPCA DYREKTORA
Jerzy Tonder
Jerzy Tonder

The logo for LODR KALSK features the word "LODR" in a large, bold, sans-serif font, with "KALSK" in a smaller font directly below it. The letters are black and set against a light, textured background that resembles a stylized sun or a field of crops.

Lubuskie
Warte zachodu

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
ROCZNEGO PROGRAMU
DZIAŁALNOŚCI
LUBUSKIEGO OŚRODKA
DORADZTWA ROLNICZEGO
w Kalsku

za rok **2014**

Załącznik do Uchwały Nr 19/202/15

Zarządu Województwa Lubuskiego

z dnia 24 lutego 2015 r.

Lubuskie
Warte zachodu

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Kalsk 91

66-100 Sulechów

tel./fax 68 385 20 91-96

68 385 28 68

Przewodniczący
Rady Społecznej
Doradztwa Rolniczego

Dyrektor
Lubuskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego

PRZEWODNICZĄCY
Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego

Zdzisław Paduszyński

DYREKTOR
mgr. Zbigniew Żywiak

SPIS TREŚCI	Str.
I. Wstęp	4
II. Działalność doradcza	6
1. Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013	6
2. Demonstracje	7
3. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe	7
4. Pokazy	8
5. Rachunkowość rolna PL FADN	11
6. Doradztwo indywidualne	12
7. Pomoc rolnikom w zakresie dostosowania gospodarstwa do standardów UE	17
8. Informacja rynkowa	17
9. Działalność laboratorium	18
10. Pozostała działalność	19
III. Działalność szkoleniowa	20
IV. Działalność wydawnicza	37
V. Imprezy masowe i konkursy	42
VI. Współpraca z innymi instytucjami	63
VII. Realizacja programów zleconych	66

I. WSTĘP

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2013 r. poz. 474 z dnia 26.03.2013 r. – tekst jednolity),
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie ramowego statutu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 211, poz.1634),
- Uchwała nr 181/2139/13 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie nadania nowego statutu Lubuskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

Terenem działania Ośrodka jest województwo lubuskie. W 2014 r. w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego pracę doradczą koncentrowano na następujących zagadnieniach mających kluczowe znaczenie dla rozwiązywania problemów rolnictwa i obszarów wiejskich na terenie województwa lubuskiego.

- Przygotowanie środowisk wiejskich do korzystania z funduszy Unii Europejskiej.
- Pomoc rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w opracowaniu materiałów do pozyskania środków współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Informowanie rolników o Wspólnej Polityce Rolnej w okresie 2014 r. – 2020 r.
- Informowanie rolników o zasadach naliczania podatku dochodowym w rolnictwie w perspektywie jego wprowadzenia.
- Wspieranie zmian i dostosowań w rolnictwie zmierzających do poprawy efektywności ekonomicznej gospodarstw, jakości produkcji oraz spełnienia wymogów wynikających z zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).
- Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych, w tym pomoc rolnikom w opracowaniu planów i wniosków niezbędnych do uzyskania wsparcia finansowego.
- Udzielanie pomocy rolnikom w rozwiązywaniu problemów technologicznych, organizacyjno-ekonomicznych oraz wynikających z zarządzania gospodarstwem rolnym.
- Udzielanie pomocy rolnikom z zakresu stosowania integrowanej ochrony roślin.
- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich oraz działań zmierzających do pozyskiwania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodu w gospodarstwach rolnych.
- Integracja środowiska wiejskiego i pomoc w tworzeniu grup producentów rolnych.
- Aktywizacja środowisk lokalnych poprzez współpracę z organizacjami działającymi na wsi, inspirowanie i pomoc przy organizacji różnego rodzaju imprez środowiskowych oraz poprawę higieny i estetyki gospodarstwa rolnego.
- Ochrona i promocja twórczości ludowej oraz folkloru, tradycji i dziedzictwa kulturowego.
- Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii.
- Informowanie rolników o możliwościach przetwórstwa na poziomie gospodarstwa w ramach działalności MLO (marginalna, lokalna, ograniczona).

- Ochrona zdrowia mieszkańców wsi poprzez edukację zdrowotną, propagowanie odpowiedniego żywienia, ekologicznego stylu życia, poprawę stanu środowiska i wody pitnej oraz w zakresie BHP.
- Dostarczanie rolnikom bieżących informacji rynkowych.
- Inspirowanie rolników i mieszkańców wsi do podnoszenia poziomu wiedzy rolniczej, zdobywania nowych umiejętności niezbędnych do podejmowania dodatkowych działań gospodarczych.
- Prowadzenie bieżącej współpracy przy realizacji zadań doradczych z samorządem rolniczym – LIR, samorządami – gminnym, powiatowym i wojewódzkim, Oddziałem Regionalnym ARIMR, ARR, ANR, KRUS, PIP, związkami i zrzeszeniami rolniczymi, jednostkami badawczo-naukowymi, szkołami rolniczymi i wiejskimi, bankami oraz innymi instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i środowiska wiejskiego

Powyższe zadania realizowane były w ramach działalności **doradczej** (doradztwo indywidualne i grupowe, demonstracje i pokazy itd.), **szkoleniowej** (seminaria wojewódzkie, kursy, szkolenia specjalistyczne, praktyczne i wyjazdowe) oraz **wydawniczej**. Realizowano również inne działania doradcze, takie jak: udzielanie pomocy rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy staraniu się o środki finansowe w ramach płatności obszarowych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

W 2014 roku 13 specjalistów zakładowych i 60 specjalistów rejonowych uczestniczyło w 247 różnych szkoleniach doskonalących wiadomości zawodowe. Jedną z ważniejszych metod doskonalenia było ukończenie szkoleń: „Integrowana Ochrona Roślin” dla upraw polowych oraz „Zmiany w programie rolnośrodowiskowym w ramach PROW 2007-2013” – organizowanych przez CDR w Brwinowie.

II. DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA

→ Pomoc rolnikom w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy UE.

Usługi doradcze polegające na udzielaniu rolnikom pomocy w wypełnianiu dokumentacji wymaganej przy pozyskiwaniu środków finansowych w ramach PROW 2007-2013 oraz dopłat bezpośrednich, były świadczone przez naszych specjalistów odpłatnie zgodnie z obowiązującym w LODR Kalsk cennikiem usług.

Zestawienie ilościowe wykonanych zadań przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków
PROW 2007-2013 i płatności obszarowe		
1.	Płatności bezpośrednie i ONW	4706
2.	Renty strukturalne	0
3.	Program rolnośrodowiskowy: <ul style="list-style-type: none"> – Plany rolnośrodowiskowe – Korekta planu rolnośrodowiskowego – Wnioski o przyznanie płatności – Korekta wniosku o przyznanie płatności – Prowadzenie rejestru działań rolnośrodowiskowych	256 135 1452 0 3
4.	Modernizacja gospodarstwa rolnych <ul style="list-style-type: none"> – Wnioski o dofinansowanie + plany projektu – Wnioski o płatność	0 3
5.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej <ul style="list-style-type: none"> – Wnioski o dofinansowanie + plany projektu – Wniosek o płatność	0 4
6.	Młody rolnik <ul style="list-style-type: none"> – Wnioski o dofinansowanie + plany projektu	137
7.	Mikroprzedsiębiorstwa - Wniosek	1
8.	Zasada wzajemnej zgodności CC	0
9.	System jakości prod. rol. i środ. spożywczych	4
10.	Inne	237
RAZEM		6938
10.	Biznesplany – kredyty ARIMR	21
OGÓŁEM:		6959

→ Demonstracje i pokazy WGD

W 2014 roku specjalistka wiejskiego gospodarstwa domowego Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zrealizowała planowane 2 demonstracje i 2 pokazy. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie ilościowe oraz tematykę realizowanych demonstracji i pokazów.

Tematyka zrealizowanych demonstracji i pokazów.

Lp.	Temat demonstracji	Ilość	
		Plan ilość	Wykonanie ilość/ilość osób
Wiejskie Gospodarstwo Domowe			
1.	Racjonalne gospodarowanie budżetem domowym	1	1/1
2.	Porównanie odmian ogórków w ogrodach przydomowych	1	1/1
3.	Salatki i surówki	1	1/22
4.	Potrawy lokalne i regionalne	1	1/21
Razem		4	4/45

→ Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe - PDO

Dział Systemów Produkcji Rolnej, Standardów Jakościowych, Doświadczalnictwa i Laboratorium w 2014 roku, założył i zakończył prowadzenie zaplanowanych 7 doświadczeń z zakresu produkcji roślinnej.

W ramach prowadzonych doświadczeń założono 7 punktów w zakresie porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO), zgodnie z metodyką i we współpracy z COBORU. Doświadczenia dotyczyły porównania plonowania różnych gatunków zbóż ozimych i jarych w różnych warunkach glebowych.

Zestawienie tematyczne demonstracji przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Temat doświadczeń ścisłych	Liczba	Pow. w ha	Lata prowadzenia
1.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenicy ozimej (PDO)	1	0,40	temat ciągły
2.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenżyta oz. (PDO)	1	0,40	temat ciągły
3.	Porównanie plonowania nowych odmian żyta (PDO)	2	0,80	temat ciągły
4.	Porównanie plonowania nowych odmian pszenicy jarej (PDO)	1	0,40	temat ciągły
5.	Porównanie plonowania nowych odmian jęczmienia jarego (PDO)	1	0,40	temat ciągły
6.	Porównanie plonowania nowych odmian owsa (PDO)	1	0,40	temat ciągły
Razem		7	2,80	X

PDO – Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe (współpraca z COBORU)

→ Pokazy

Jest to forma działalności doradczej, która powinna być efektywną w kontaktach z rolnikami. Pokazy prowadzili wszyscy doradcy terenowi zatrudnieni w PZDR Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

- pokaz organizowany był na bazie gospodarstwa rolnego,
- każdy pokaz organizowany był dla 7 – 10 rolników,
- podstawowym celem, jaki został osiągnięty jest pokazanie rolnikom nowoczesnych technologii produkcji, wzajemną wymianę doświadczeń w trakcie spotkania oraz dyskusję.

Zestawienie wykonanych pokazów w PZDR - ach

Temat pokazu	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego											Ogółem
	Gorzów Wlkp.	Międzyrzecz	Stubice	Strzelce Kraj.	Sulęcín	Krosno Odrz.	Nowa Sól	Świebodzin	Zielona Góra	Żagań	Żary	
Mechaniczny zbiór warzyw	2/36											2/36
Pokaz zbioru aronii i porzeczki	1/5											1/5
Pokaz zakiszania pasz (sianokiszonki)							1/10					1/10
Nowe odmiany roślin						2/20				1/8		3/28
Pokaz zastosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym		1/14										1/14
Pokaz belowania siana.		1/6										1/6
Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa		1/20										1/20
Pokaz pracy maszyn polowych.			4/46	4/46		2/21	3/26			2/25		15/164
Pokaz pracy nowoczesnych maszyn do uprawy bezorkowej					3/34							3/34
Uprawa borówki wysokiej						1/8						1/8
Zakiszanie kukurydzy							3/28	1/8		1/7		5/43
Nawadnianie upraw rolniczych								1/8				1/8
Proces suszenia kukurydzy								2/15				2/15
Pokaz konserwacji pasz									1/7		1/8	2/15
Cięcie drzew owocowych w sadach									1/5			1/5
Rozpoznawanie chorób i chwastów w zbożach									3/19			3/19

Nowe odmiany ziemniaków											1/6	1/6
Nowe odmiany zbóż	1/6										2/24	3/30
Pokaz kolekcji odmian rzepaku ozimego		1/7									1/22	2/29
Pokaz zbioru i przyzmowania buraków cukrowych											1/5	1/5
Razem	4/47	4/47	4/46	4/46	3/34	5/49	7/64	4/31	5/31	6/67	4/38	50/500

Ogółem w 2014 r. zorganizowano **50** pokazów o różnej tematyce w których uczestniczyło ogółem 500 osób.

→ **Rachunkowość rolna PL FADN**

Na zbieranie danych rachunkowych dla potrzeb Polskiego FADN zawarto w dniu 14.04.2014 r. z IERiGŻ PIB umowę nr BR/422/Z/2014 na kwotę 279400 zł netto, kwota VAT 64 262 zł. Dane rachunkowe dotyczyły 254 gospodarstw. Rozliczono się z prowadzenia ksiąg w 254 gospodarstwach. Na dostarczenie danych rachunkowych za rok 2013 zawarto umowę nr BR/422/D/2014. Kwota umowy 229 900 zł netto, kwota VAT 51 957 zł.

W 2014 roku książki rachunkowości rolnej prowadzone były przez naszych specjalistów oraz osoby z zewnątrz.

Ilość ksiąg prowadzonych przez doradców rolniczych w 2014 roku - BR nr 422 w Kalsku

Lp.	Nazwa PZDR	Ilość doradców PL FADN	Ilość ksiąg
1.	Krosno Odrzańskie	6	33
2.	Nowa Sól	4	7
3.	Świebodzin	4	13
4.	Zielona Góra z/s. w Kalsku	5	23
5.	Żagań	2	13
6.	Żary z/s. w Lubsku	5	15
7.	Gorzów Wlkp.	5	39
8.	Międzyrzecz	2	8
9.	Słubice	1	7
10.	Strzelce Krajeńskie	3	6
11.	Sulęcín	4	41
12.	Pracownicy zakładowi	1	1
Razem		42	206

Ilość ksiąg prowadzona przez osoby spoza LODR w Kalsku

Lp.	Nazwa PZDR	Osoby spoza LODR	Liczba ksiąg
1.	Nowa Sól	1	11
2.	Świebodzin	3	11
3.	Zielona Góra z/s w Kalsku	1	5
4.	Żary z/s. w Lubsku	2	14
5.	Międzyrzecz	1	7
Razem		8	48

→ Doradztwo indywidualne

Realizowane było głównie przez doradców terenowych zatrudnionych w PZDR oraz w znacznie mniejszym zakresie przez specjalistów zakładowych. Obejmowało ono porady niepłatne, świadczone w ramach obowiązków służbowych oraz porady płatne (usługi płatne), związane w głównej mierze z wykonywaniem dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich dokumentacji wymaganej przy korzystaniu przez nich z programów pomocowych, kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR oraz dopłat bezpośrednich.

Wysokość opłat przy usługach płatnych wynikała z cennika zatwierdzonego przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy LODR w Kalsku oraz Sejmik Województwa Lubuskiego. Porady płatne i niepłatne były szczegółowo ewidencjonowane w programie komputerowym opracowanym w LODR Kalsk.

W 2014 r. specjaliści LODR udzielili ogółem **29028** porad niepłatnych w tym doradcy terenowi (63 doradców i kierownicy PZDR) **26181** porad oraz specjaliści zakładowi (16 specjalistów) **2847** porad. Średnio jeden doradca terenowy udzielił **416** porad, a specjalista zakładowy **178**. Porady dotyczyły różnorodnych zagadnień począwszy od porad technologicznych, poprzez porady w sprawie możliwości pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstwa i dostosowanie gospodarstw rolnych do obowiązujących standardów i wymagań, porady w zakresie ekologii i ochrony środowiska, ekonomiki i zarządzania gospodarstwem rolnym, informacje rynkowe oraz podatki i ubezpieczenia w rolnictwie, kończąc na poradach dotyczących możliwości pozyskania dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodów.

Szczegółową analizę rodzajów świadczonych porad (telefoniczna, w biurze, w gospodarstwie, sporządzanie dokumentacji) oraz analizę ilości porad świadczonych w poszczególnych grupach tematycznych przedstawiono w tabeli nr 1.

W ramach doradztwa płatnego specjaliści LODR sporządzili **6959** różnego rodzaju wniosków i planów za wykonanie, których pozyskali kwotę (netto) **714 310,25 zł**

Szczegółową analizę porad płatnych przedstawiono w tabeli nr 2.

W tabeli nr 3 przedstawiono wskaźniki charakteryzujące efekty pracy doradców terenowych (zatrudnionych w PZDR) w zakresie doradztwa indywidualnego.

W załączeniu wykres obrazujący doradztwo indywidualne w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku w 2014 roku.

**Porady niepłatne świadczone przez doradców terenowych PZDR i specjalistów
zakładowych LODR w Kalsku
w ramach doradztwa indywidualnego.
Okres sprawozdawczy od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.**

	Temat doradztwa	Ilość porad				Razem	% udział w strukturze porad
		Rodzaj porady					
		Telefon iczna	W biurze	W gospod arstwie	Sporz. nieodpl atnie dok.		
1.	PROW na lata 2007-2013.	674	1287	1653	66	3680	12,68
2.	PROW na lata 2014-2020.	323	376	697	2	1398	4,82
3.	Płatności obszarowe	125	117	599	0	841	2,90
4.	Zasada wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	144	137	477	0	758	2,61
5.	Możliwości i zasady korzystania z kredytów preferencyjnych z dopłatą ARiMR	520	1201	4246	0	5967	20,56
6.	Produkcja roślinna	107	175	1551	4	1837	6,33
7.	Produkcja zwierzęca	313	432	812	0	1557	5,36
8.	Ekologia i integrowane metody produkcji	72	103	1641	0	1816	6,26
9.	Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	198	145	594	0	937	3,23
10.	Informacje rynkowe	138	133	826	0	1097	3,78
11.	Podatki i ubezpieczenia w rolnictwie	97	93	410	0	600	2,07
12.	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz alternatywne i dodatkowe źródła dochodów w tym agroturystyka	248	195	815	13	1271	4,38
13.	Rachunkowość rolna	213	386	1868	0	2467	8,50
14.	Produkcja ogrodnicza i sadownicza	66	58	1369	0	1493	5,14
15.	Odnawialne źródła energii	119	58	312	0	489	1,68
16.	Integrowana produkcja i integrowana ochrona roślin	44	82	221	0	347	1,4
17.	Pozostała działalność doradcza	176	274	2023	0	2473	8,52
Razem		3577	5252	20114	85	29028	
% udział w strukturze porad		12,32	18,09	69,29	0,30		

**Zestawienie płatnych usług doradczych wykonywanych
przez doradców PZDR i specjalistów zakładowych LODR w Kalsku w 2014 roku
Okres sprawozdawczy od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.**

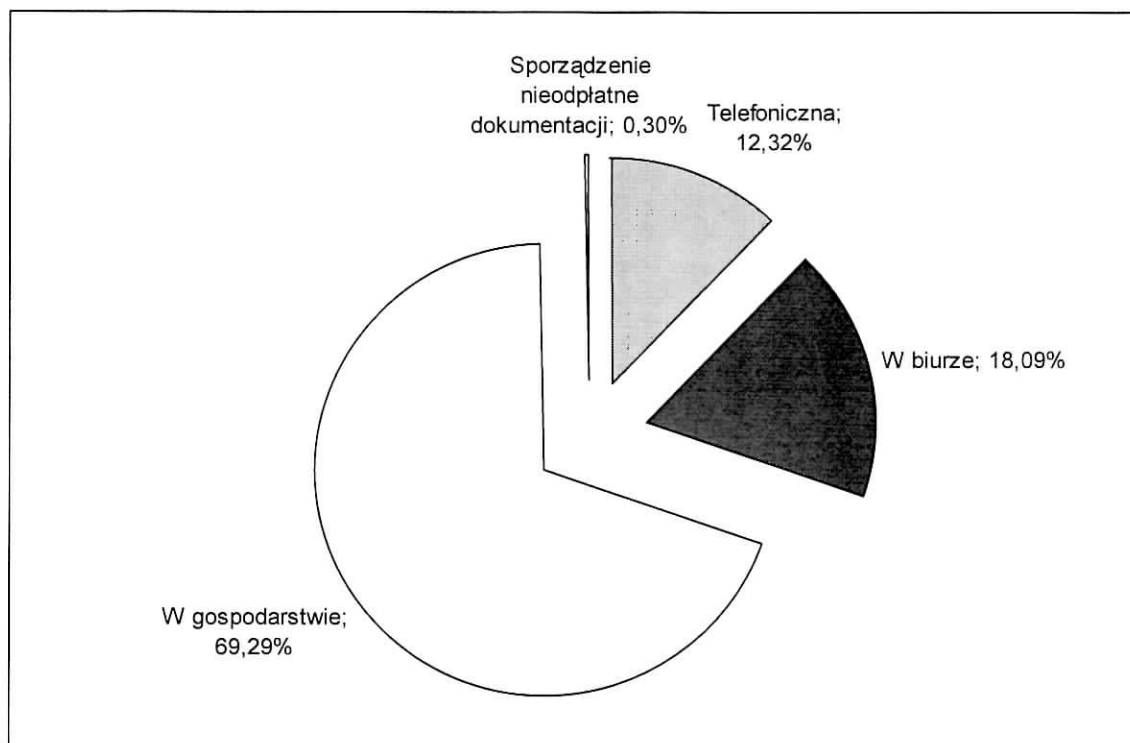
Lp.	Temat porady	Doradcy PZDR + Specjaliści zakładowi					
		Kalsk		Lubniewice		Razem	
		Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
1.	B. plany-kredyty	9	8 944,61	12	10 424,80	21	19 369,41
2.	Płatności bezpośrednie	2537	166 201,95	2169	147 288,18	4706	313 490,13
3.	Rolnośrodowiskowe-wniosek	727	56 909,59	706	48 743,76	1433	105 653,35
4.	Rolnośrodowiskowe-plan	111	68 956,11	119	75 350,45	230	144 306,56
5.	Rolnośrodowiskowe-korekta planu	94	20 543,33	37	11 589,52	131	32 132,85
6.	Rolnośrodowiskowe prowadzenie rejestru w gospodarstwie	1	100,00	2	813,00	3	913,00
7.	Rolnośrodowiskowo-klimatyczny-wniosek			12	406,17	12	406,17
8.	Rolnośrodowiskowo-klimatyczny-plan	3	1 795,00	16	7 285,12	19	9 080,12
9.	Rolnośrodowiskowo-klimatyczny-korekta planu			4	573,20	4	573,20
10.	Rolnictwo ekol.-wniosek	5	348,33	2	198,73	7	547,06
11.	Rolnictwo ekol.-plan	3	1 501,35	4	3 145,22	7	4 646,57
12.	Modernizacja gosp. rolniczych wniosek o refundację	1	300,00	2	600,00	3	900,00
13.	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw			1	1 222,24	1	1 222,24
14.	System jakości prod. rolniczej i środków spożywczych	4	120,00	0		4	120,00
15.	Premia dla młodych rolników	72	28 800,00	65	26 000,00	137	54 800,00
16.	Różnicowanie działalności nierolniczej	2	600,00	2	950,00	4	1 550,00
17.	Inne	216	22456,64	21	2142,95	237	24 599,59
Razem		3785	377 576,91	3174	336 733,34	6959	714 310,25

Wskaźniki działalności doradczej (doradztwo indywidualne) doradców zatrudnionych w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego w 2014 roku

Wyszczególnienie	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego											Doradcy terenowi		
	Gorzów Wlkp.	Krosno Odrz.	Międzyrzecz	Nowa Sól	Sulęcín	Słubice	Świebodzin	Strzelce Kraj.	Zielona Góra	Żagań	Żary	Oddział L-ce	Teren Kalsk	LODR
Ilość zatrudnionych doradców w PZDR (pełny etat) łącznie z kierownikami	7	6	6	8	4	5	5	5	6	5	7	27	37	64
Ilość porad	3478	2328	2027	3369	1796	1900	2599	2470	1796	1867	2551	11671	14510	26181
Ilość porad na 1 doradcę (pełny etat)	497	388	338	421	449	380	520	494	299	373	364	432	392	409
Zarobione środki finansowe netto (bez VAT) w zł (łącznie z kredytami preferencyjnymi)	58873	73514	64199	41753	72742	63922	36683	58610	38950	71547	92710	318346	355155	673501
Zarobione środki finansowe netto (bez VAT) w zł (łącznie z kredytami preferencyjnymi) / na 1 doradcę (pełny etat)	8410	12252	10700	5219	18186	12784	7337	11722	6492	14309	13244	11791	9599	10523

STRUKTURA % RODZAJÓW PORAD (płatne i niepłatne) ŚWIADCZONYCH W RAMACH DORADZTWA INDYWIDUALNEGO przez doradców terenowych i specjalistów zakładowych w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w 2014 roku

→ **Pomoc rolnikom w zakresie dostosowania gospodarstw do standardów Unii Europejskiej**

Wspólna Polityka Rolna wprowadziła powiązanie płatności bezpośrednich i płatności specyficznych dla określonych kierunków produkcji z obowiązkiem spełnienia określonych standardów przez gospodarstwo zwanych minimalnymi wymogami wzajemnej zgodności (cross-compliance).

Wymagania wzajemnej zgodności wdrażane były w Polsce w następujących etapach:

- od roku 2009 wymagania w zakresie ochrony środowiska, identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- od roku 2011 wymagania w zakresie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowotność roślin,
- od roku 2013 – wymagania w zakresie dobrostanu zwierząt.

Pomoc doradcza polega na ocenie spełnienia przez gospodarstwo rolne wymogów wzajemnej zgodności, a jeśli w trakcie oceny stwierdzone zostaną niezgodności, również na pomocy w sporządzeniu planu dostosowania gospodarstwa do wymogów wzajemnej zgodności.

→ **Informacja rynkowa**

Zadanie to realizowane było w ramach doradztwa indywidualnego świadczonego wszystkim potrzebującym rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich oraz przez realizację następujących działań:

- publikowanie w wkladce „Ekonomika dla rolnika” biuletynu „Lubuskie Aktualności Rolnicze” informacji rynkowych zebranych przez specjalistów w punktach skupu, sprzedaży i na targowiskach,
- przekazywanie w każdy piątek informacji dotyczących cen targowiskowych wybranych produktów rolnych (targowisko w Żarach), do Departamentu Przetwórstwa i Rynków Rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (internetem),
- przesyłanie 1 raz w tygodniu cen targowiskowych (z targowisk w Międzyrzeczu i Gorzowie Wlkp.) do I Programu TVP – program Notowania.

→ Działalność laboratorium

Laboratorium Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zlokalizowane jest w Kalsku. Zajmuje się głównie wykonywaniem analiz pod potrzeby prowadzonej przez specjalistów LODR działalności doradczej, jak również świadczy odpłatne usługi dla pozostałych rolników (wg potrzeb). W ramach laboratorium prowadzona jest również stacja meteorologiczna.

W 2014 roku do laboratorium przyjęto 983 próby glebowe i 327 prób roślinnych. Ogółem przyjęto: 1310 prób. Próby glebowe pobrane według napisanej przez nas i rozdawanej rolnikom instrukcji, dostarczali do laboratorium sami zainteresowani. W większości przypadków były to próby z pól nie objętych jeszcze programami. W próbach glebowych oznaczano pH w KCl, magnez metodą Schachtschabela oraz fosfor i potas metodą Egnera Riehma. W sumie w materiale glebowym wykonano 3920 analiz x 2 powtórzenia, łącznie 7840 oznaczeń.

Na 327 prób materiału roślinnego składało się: 108 prób pasz treściwych dla bydła, trzody i drobiu, 106 prób zbóż, 49 prób różnych śrut poekstrakcyjnych i makuchów, 19 prób pasz objętościowych (w tym 16 kiszonek na lotne kwasy tłuszczowe), 10 prób nasion na wartość siewną, 7 prób nawozów mineralnych i 28 prób innych jak np. wytloki, syrop, guar, popłuczyny, topinambur. W próbach tych oznaczano w zależności od potrzeb składniki pokarmowe: białko, włókno, tłuszcz, wodę, popiół oraz Ca i P, ciężar nasypowy, zanieczyszczenia, masę 1000 ziaren, siłę i energię kiełkowania, sód i sól, a w nawozach rodzaj i ilość składnika pokarmowego. W sumie w materiale roślinnym wykonano 1413 analiz x 2 powtórzenia = 2826 oznaczeń. W tym bezpłatnie przebadano 43 próby zbóż ze zbiorów 2014 roku, dla producentów trzody chlewnej, na wniosek specjalistów terenowych. W zbożach tych oznaczono zawartość suchej masy, białka, włókna, tłuszczu, BAW i popiołu oraz wyliczono ich wartość energetyczną, co umożliwiło prawidłowe zbilansowanie dawek pokarmowych.

Reszta prób analizowana była odpłatnie, na zlecenia klientów. Dla wszystkich pasz o znanym składzie wyliczono ilość strawnych składników pokarmowych i wartość energetyczną. Zainteresowani rolnicy przynoszący do badania swoją glebę, dostawali porady dotyczące nawożenia. W sumie z naszych analiz korzystało około 260 klientów, przy czym niektórzy z nich byli naszymi stałymi zleceniodawcami, którym monitorowaliśmy wartość pasz lub jakość surowców.

W stacji meteorologicznej dokonywano codziennie odczytów temperatury minimalnej i maksymalnej powietrza w klatce meteorologicznej i temperatury gleby, a w okresie przygruntowych przymrozków temperatury powietrza na wysokości 5 cm nad ziemią oraz ilości opadów atmosferycznych. Na podstawie tych wyników sporządzano wykazy średnich temperatur dobowych i miesięcznych i sumy opadów. Wyniki upowszechniano co miesiąc w Lubuskich Aktualnościach Rolniczych i na tablicy METEO. Dodatkowo przekazywano nasze dane co miesiąc Urzędowi Statystycznemu w Zielonej Górze, rolnikom, sadownikom, plantatorom winogron, ościennym gminom, studentom, ubezpieczycielom.

→ **Pozostała działalność**

Opracowanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych

Doradcy zakładowi i terenowi LODR na zlecenie inwestorów opracowali w 2014 roku 21 planów przedsięwzięć na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego nie opiniował planów przedsięwzięć inwestycyjnych.

Szacowanie strat w rolnictwie

W 2014 r. specjaliści LODR uczestniczyli jako członkowie, w pracach komisji powołanych przez Wojewodę Lubuskiego do szacowania strat w uprawach rolniczych spowodowanych deszczem, gradobiciem, przymrozkami wiosennymi i szkodami wyrządzonymi przez zwierzyną leśną. Szacowaniem strat objęto 8 gmin województwa lubuskiego. Pracownicy LODR brali udział w 8 komisjach kłęskowych w 100 gospodarstwach rolnych. Straty szacowano na powierzchni – **3172,25 ha**, a suma tych strat zamknęła się kwotą: **10107166 zł**.

Zestawienie ilościowe wyników szacowania strat

Lp.	PZDR	Gmina	Ilość gosp.	Ilość ha	Straty w zł
1.	Międzyrzecz.	Bledzew - gradobicie	17	518,05	1 072 452,00
Razem			17	518,05	1 072 452,00
2.	Słubice	Ośno Lubuskie-gradobicie	19	1187,74	4185157,00
Razem			19	1187,74	4185157,00
3.	Strzelce Kraj.	Strzelce Kraj. - gradobicie	1	51,5	2291250
Razem			1	51,5	2291250,00
4.	Sulęcín	Słońsk -gradobicie	14	372,23	567106,00
		Krzeszyce - gradobicie	46	902,70	1874617,00
Razem			60	1274,93	2441723,00
5.	Żagań	Brzeźnica -zwierzyna leśna	1	25,00	35000,00
		Iłowa - zwierzyna leśna	1	110,00	14000,00
Razem			2	135,00	49000,00
6.	Żary	Żary -przymrozek wiosenny	1	5,28	67584,00
Razem			1	5,28	67584,00

III. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

W 2014 roku znaczny wysiłek doradców skierowany był na organizację i prowadzenie szkoleń adresowanych do rolników i mieszkańców wsi. Stanowiły one podstawowy i najbardziej efektywny instrument pracy doradczej specjalistów.

Szkolenia obejmowały te zagadnienia, które w chwili obecnej są dla rolników najważniejsze z punktu widzenia rozwoju i modernizacji gospodarstw. Dotyczyły one możliwości pozyskiwania środków finansowych z UE w ramach programów PROW na lata 2014 – 2020, Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. oraz wymogów, jakie muszą spełnić gospodarstwa rolne, korzystające z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS – COMPLIANCE).

Równocześnie proponowaliśmy rolnikom i mieszkańcom wsi udział w szkoleniach obejmujących niżej wymienione zagadnienia:

- stosowanie nowoczesnych technologii i technik w produkcji roślinnej, zwierzęcej i ogrodniczej,
- dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych,
- prowadzenie działalności pozarolniczej i grupy producentów rolnych,
- przestrzeganie zasad ochrony środowiska w oparciu o Dobrą Kulturę Rolną,
- integrowana ochrona roślin,
- zarządzanie finansami gospodarstwa rolnego,
- pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwie m.in. z agroturystyki,
- propagowanie zdrowego stylu życia rodziny wiejskiej i ochrony zdrowia,
- funkcjonalne i estetyczne urządzenie gospodarstw rolnych i wsi,
- integrowane metody upraw warzyw i owoców,
- rolnictwo ekologiczne,
- podatek dochodowy w rolnictwie,
- odnawialne źródła energii,
- sprzedaż MLO.

W 2014 roku w Lubuskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego przeprowadzono 617 szkoleń i kursów /planowano 536/ w tym:

na poziomie województwa 22 seminaria i szkolenia, 56 kursów i 3 szkolenia wyjazdowe,

na poziomie powiatów 68 szkoleń powiatowych,

na poziomie gmin i sołectw 265 szkoleń teoretycznych, 146 praktycznych, 55 wyjazdowych i 2 kursy.

Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 9400 osób. Szczegółowy wykaz wszystkich szkoleń zawierają poniższe tabele.

Realizacja szkoleń rolniczych w PZDR w 2014 roku

PZDR	Plan szkoleń teoretycznych	Plan szkoleń praktycznych	Wykonanie		Plan szkoleń wyjazdowych	Wykonanie szkoleń wyjazdowych	Dodatkowe szkolenia i kursy wykonane poza planem
			Szkolenia teoretyczne	Szkolenia praktyczne			
	szt.	szt.	szt./osoby	szt./osoby	szt.	szt./osoby	szt./osoby
Gorzów Wlkp.	29	18	30/507*	15/132*	6	6/84*	-
Krosno Odrzańskie	26	17	26/297	16/164	5	5/134	-
Międzyrzecz	20	12	21/276	11/66	4	4/34	1/19
Nowa Sól	35	21	37/416	21/187	7	7/101	-
Słubice	20	12	20/261	12/100	4	4/46	1/10
Strzelce Kraj.	20	12	20/208	12/110	4	4/28	-
Sulęcín	15	9	17/220	9/87	3	6/85	-
Świebódzin	20	12	20/215	12/87	4	4/59	-
Zielona Góra z/ s w Kalsku	25	20	27/260	13/92	5	5/34	-
Żagań	20	12	23/254	12/100	4	4/114	-
Żary z/s w Lubsku	25	15	24/271	13/105	5	6/110	-
Razem	255	160	265/3185	146/1230	51	55/829	2/29

* 31/275 – ilość szkoleń/ilość osób uczestniczących w szkoleniu

**Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR
na poziomie gmin i sołectw w 2014 roku LODR Kalsk**

Zagadnienia objęte szkoleniami	Krosno Odrz.			Żary z s. w Lubsku			Nowa Sól			Świebodzin			Zielona Góra z s. w Kalsku			Żagań			Razem			Ogółem LODR Kalsk			
	Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.									
	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W				
Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2014 - 2020 (wybrane działania) i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	13/13	5/5		10/10	3/3				-1			-3			8/5			6/5	29/32	16/13	-	45/45			
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich.				3/3														5/7	4/4		8/10	4/4	-	12/14	
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenia nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki na trwałych użytkach zielonych.												3/3			1/-			4/5				4/5	4/3	-	8/8
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego oraz integrowana ochrona roślin.	5/5	11/10		9/8					14/14	21/21			3/2			8/9	10/8		5/6	8/8		44/44	50/47	-	94/91

Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego.	1/1																		1/-				-	2/1	-	2/1			
Ekologia i ochrona środowiska w tym Zasady Dobrej Kultury Rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (Normy) i programy rolnośrodowiskowe i prośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych zgodnie przepisami prawa UE.	5/5					7/7			7/8														19/20	-	-	19/20			
Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatki i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka.				1/1																			1/1	-	-	1/1			
Podatek dochodowy w rolnictwie.	/1																						1/1	-	-	1/1			
Integracja środowiska wiejskiego w ramach działań „Leader” i „Odnowa wsi...”, grupy producentów rolnych.																										-			
Szkolenia z zakresu wgd, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym.																										-			
Odnawialne źródła energii																										-			
Wspólna Polityka Rolna 2014 - 2020 r..	2/2			1/1		7/8			5/5																	32/34	-	-	32/34

Szkolenia z zakresu sprzedaży MLO				1/1															1/1	-	-	1/1
Pozostałe			5/5		12/10	5/6	7/7		7/7	5/2	9/9	4/4			5/5			4/4	12/9	21/19	30/31	63/59
Razem	26/26	17/16	5/5	25/24	15/13	5/6	35/37	21/21	7/7	20/20	12/12	4/4	25/27	20/13	5/5	20/23	12/12	4/4	151/157	97/87	30/31	278/275
Ogółem w PZDR	48/47		45/43				63/65			36/36			50/45		36/39		278/275					

Oznaczenie: T – Szkolenie teoretyczne, P – Szkolenie praktyczne, W- Szkolenie wyjazdowe

**Zestawienie szkoleń dla rolników i mieszkańców wsi zrealizowanych w PZDR
na poziomie gmin i sołectw w 2014 roku - Oddział Lubniewice**

Zagadnienia objęte szkoleniami	Gorzów Wlkp.			Międzyrzecz			Słubice			Strzelce Kraj.			Sułęcín			Razem			Ogółem Oddział Lubniewice	Ogółem cały LODR
	Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Ilość szkol.			Razem				
	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W	T	P	W		
Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2014 - 2020 (wybrane działania) i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności (CROSS-COMPLIANCE).	9/7	2/2		7/9	3/3		8/7	6/6		2/2	3/3		4/4			30/29	14/14		44/43	89/88
Zasady wypełniania wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków krajowych i europejskich.					5/5						5/5						10/10		10/10	22/24
Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt, ochrony środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenia nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki na trwałych użytkach zielonych.	3/3	1/-		2/2			2/2	2/2					1/3	3/3		8/10	6/5		14/15	22/23
Szkolenia z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego oraz integrowana ochrona roślin.	6/8	8/7		6/8	3/2		9/10	4/4	4/4	7/7	4/4	4/4	5/7	6/6		33/40	25/23	8/8	66/71	160/162
Szkolenia z produkcji ogrodniczej i sadowniczej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego.	1/1	4/3	2/3													1/1	4/3	2/3	7/7	9/8

Ekologia i ochrona środowiska w tym Zasady Dobrej Kultury Rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (Normy) i programy rolnośrodowiskowe i prośrodowiskowe oraz zasady prowadzenia gospodarstw ekologicznych zgodnie przepisami prawa UE.									1/1								1/1		1/1	20/21
Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatkowe i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka.	2/3		1/1	1/1					1/1			2/-					6/5	1/1	7/6	8/7
Podatek dochodowy w rolnictwie.	2/-			2/-	1/1				2/2			3/-					9/2	1/1	10/3	11/4
Integracja środowiska wiejskiego w ramach działań „Leader” i „Odnowa wsi....”, grupy producentów rolnych.		1/1		2/1													2/1	1/1	3/2	3/2
Szkolenia z zakresu wgd, obejmujące zagadnienia dotyczące higieny i estetyki, ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz gospodarowania budżetem domowym.	1/1																1/1		1/1	1/1
Odnawialne źródła energii									1/-								1/-		1/-	1/-
Wspólna Polityka Rolna 2014 - 2020 r..									7/8								7/8		7/8	39/42
Szkolenia z zakresu sprzedaży MLO																				1/1
Pozostałe	5/7	2/2	3/2			4/4							-3	3/6	5/10	2/2	10/12	17/24	80/83	
Razem	29/30	18/15	6/6	20/21	12/11	4/4	20/20	12/12	4/4	20/20	12/12	4/4	15/17	9/9	3/6	104/108	63/59	21/24	188/191	466/466
Ogółem w PZDR	53/51		36/36			36/36			36/36			27/32			188/191					

Oznaczenia: 31/31 – ilość szkoleń planowanych/ilość szkoleń zrealizowanych

Realizacja szkoleń powiatowych w LODR Kalsk w 2014 roku

PZDR	Temat szkolenia	Plan	Wykonanie			
		szt.	szt.	Ilość osób	Termin (pełna data)	Miejsce szkolenia
Gorzów Wlkp.	PROW 2014-2020	1	1	19	31.01.2014	Witnica
	Integrowana ochrona roślin	1	1	24	28.04.2014	Gorzów Wlkp.
	PROW 2014-2020	1	1	21	07.10.2014	Włostów
	Nowoczesna uprawa zbóż i rzepaku	1	1	27	17.06.2014	SHR Malyszyn
	Podatki w rolnictwie	1				
	Dopłaty bezpośrednie na lata 2015-2020	-	1	17	12.09.2014	Deszczno
	Razem	5	5	108		
Krosno Odrzańskie	Integrowana ochrona roślin.	1	1	20	21.03.2014	Gubin
	Integrowana ochrona roślin.	1	1	30	01.03.2014	Strużka
	Wspólna Polityka Rolna	1	1	21	15.04.2014	Gubin
	Wspólna Polityka Rolna	1	1	21	04.04.2014	Łochowice
	Ekologia i ochrona środowiska w tym Zasady Dobrej Kultury Rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska i programy rolniczośrodowiskowe	1	1	41	24.10.2014.	Gubin
	Razem	5	5	133	-	-
Żary z s. w Lubsku	Szkolenia z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostanu zwierząt.	1	1	20	13.02.2014	Biecz
	Szkolenie z zakresu integrowana ochrona roślin	1	1	19	26.02.2014	Jasień
	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatkowe i alternatywne źródła dochodów na wsi w tym agroturystyka	1	1	25	20.03.2014	Lipinki Łużyckie
	Szkolenie z zakresu integrowana ochrona roślin	1	1	22	23.09.2014	Lipinki Łużyckie
	Wspólna Polityka Rolna 2014 - 2020 r.	1	1	19	16.12.2014	Żary
	Razem	5	5	105	-	-
Międzyrzecz	Podatki w działalności rolniczej.	1	1	38	9.12.2014	Międzyrzecz
	Podatki w działalności rolniczej.	1				
	Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich oraz dodatkowe źródła dochodu./w tym agroturystyka/.	1	2	61	1.02.2014 26.09.2014	Międzyrzecz
	Integrowana ochrona roślin.	1				
	Integrowana ochrona roślin.	1				
	Tradycyjna Nowoczesna II edycja. Profilaktyka w chorobach kobjeczych.	-	1	64	12.04.2014	Międzyrzecz

	Razem	5	4	163	-	-
Nowa Sól	Integrowana ochrona roślin.	1	1	33	16.01.2014	Nowa Sól
	Integrowana ochrona roślin.	1	1	55	17.01.2014	Wschowa
	Rachunek ekonomiczny w gospodarstwach rolnych.	1	1	33	19.02.2014	Modrzyca
	Rachunek ekonomiczny w gospodarstwach rolnych.	1	1	22	20.02.2014	Wschowa
	Ekologia i ochrona środowiska, prowadzenie gospodarstw ekologicznych zgodnie z przepisami UE.	1	1	33	11.03.2014	Koźuchów
	Wpływ nawożenia doglebowego i dolistnego odżywiania na rozwój i plonowanie roślin.	-	1	21	06.03.2014	Wschowa
	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie lubuskim.	-	1	25	15.10.2014	Lubięcín
	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie lubuskim.	-	1	25	06.11.2014	Lubięcín
	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie lubuskim.	-	1	25	07.11.2014	Konradowo
	Integrowana produkcja roślin.	-	1	26	18-19.11.2014	Lubięcín
	Stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad integrowanej ochrony w województwie lubuskim.	-	1	25	11.12.2014	Konradowo
	Razem	5	11	323	-	-
	Słubice	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2014-2020	1	1	20	25.06.2014
Zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy nawożenia i ochrony roślin		1	1	20	19.03.2014	Słubice
Nowoczesne technologie uprawy zbóż i rzepaku.		1	1	21	26.06.2014	Spudłów
Odnawialne źródła energii		1	1	42	09.09.2014	Słubice
Integrowana ochrona roślin		1	1	30	13.03.2014	Słubice
Skuteczne nawożenie zbóż ozimych i rzepaku		-	1	29	25.02.2014	Górzycza
Program rolno środowiskowy w nowym PROW 2014-2020		-	1	5	24.03.2014	Słubice
Dopłaty obszarowe 2014		-	1	5	12.04.2014	Słubice
Zazielenienie a dopłaty bezpośrednie w 2015		-	1	38	15.10.2014	Słubice
Razem		5	9	230	-	-
Strzelce Kraj.	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW 2014-2020 i wymogi dla gospodarstw korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności.	1	5	21	12.03.2014	Strzelce Kraj.
				27	14.03.2014	Zwierzyn-Górecko
				25	04.03.2014	Drezdenko
				24	07.03.2014	Dobiegniew
				20	09.04.2014	Przynotecko - Stare Kurowo
	Szkolenie z produkcji zwierzęcej obejmujące zagadnienia dotyczące dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów UE, dobrostan zwierząt, ochrona środowiska w produkcji zwierzęcej, wprowadzenie nowych technologii i poprawy efektywności ekonomicznej produkcji oraz racjonalnej gospodarki na UZ- Ustawy o ochronie zwierząt.	1				

	Szkolenie z produkcji roślinnej obejmujące zagadnienia stosowania nowoczesnych technologii uprawy i nawożenia z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego i integrowanej ochrony roślin.	1				
	Podatek dochodowy w rolnictwie.	1				
	Szkolenie z odnawialnych źródeł energii.	1				
	Dopłaty bezpośrednie 2014-2020- zasady przyznawania wsparcia oraz płatności za zazielenienie.	-	1	22	12.11.2014	Strzelce Krajeńskie
	Razem	5	6	139	-	-
Sulęcín	Rola i znaczenie małej retencji	1	1	20	27.02.2014	Krzeszyce
	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2014-2020 i wymogi dla gospodarstw rolnych korzystających z dopłat bezpośrednich w ramach zasady wzajemnej zgodności	1	2	21 24	12.09.2014 07.11.2014	Sulęcín Torzym
	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW na lata 2014-2020	1	1	38	24.10.2014	Krzeszyce
	Szkody łowieckie oraz ich wpływ na rachunek ekonomiczny produkcji roślinnej	1	1	21	21.01.2014	Sulęcín
	Integrowana ochrona roślin i BHP przy stosowaniu chemicznych środków ochrony.	1	1	21	21.03.2014	Słońsk
	Razem	5	6	145	-	-
Świebodziń	Stosowanie nowoczesnych technologii uprawy, nawożenia i ochrony roślin, oraz pozyskiwania produktów wysokiej jakości, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego. Ochrona zwierząt domowych	1	1	24	25.03.2014	Skape
	Wspólna Polityka Rolna w okresie 2014 – 2020. Ochrona zwierząt domowych	1	1	87	12.09.2014	Świebodziń
	Integrowana ochrona roślin (IOR) dla upraw rolniczych. Ochrona zwierząt domowych	1	1	20	26.02.2014	Lubrza
	Integrowana ochrona roślin (IOR) dla upraw rolniczych. Ochrona zwierząt domowych	1	1	27	21.02.2014	Opalewo
	Funkcjonowanie grup producenckich w nowym okresie finansowania (2014 – 2020). Ochrona zwierząt domowych	1				
	Zazielenienie. Ochrona zwierząt domowych.		1	32	7.11.2014	Opalewo
	Integrowana Ochrona Roślin dla upraw rolniczych. Ochrona zwierząt domowych.		1	40	24.03.2014	Dąbrówka Wlkp.
Razem	5	6	230	-	-	
Zielona Góra z s. w Kalsku	Zasady przygotowania dokumentacji niezbędnej do ubiegania się przyznanie pomocy finansowej ze środków unijnych.	2	2	38	17.10.2014 27.10.2014	Nowogród Bobrzański, Zabór
	Warunki i możliwości pozyskiwania środków finansowych z PROW 2014-2020	3	3	59	20.11.2014 05.12.2014 16.12.2014	Bojadła, Kargowa Ochla
	Razem	5	5	97	-	-
Żagań	Integrowana ochrona roślin	1	1	12	21.02.2014	Szprotawa
	Integrowana ochrona roślin	1	1	12	21.02.2014	Szprotawa
	Podatek dochodowy w rolnictwie.	1				